

Felelősségi kérdések

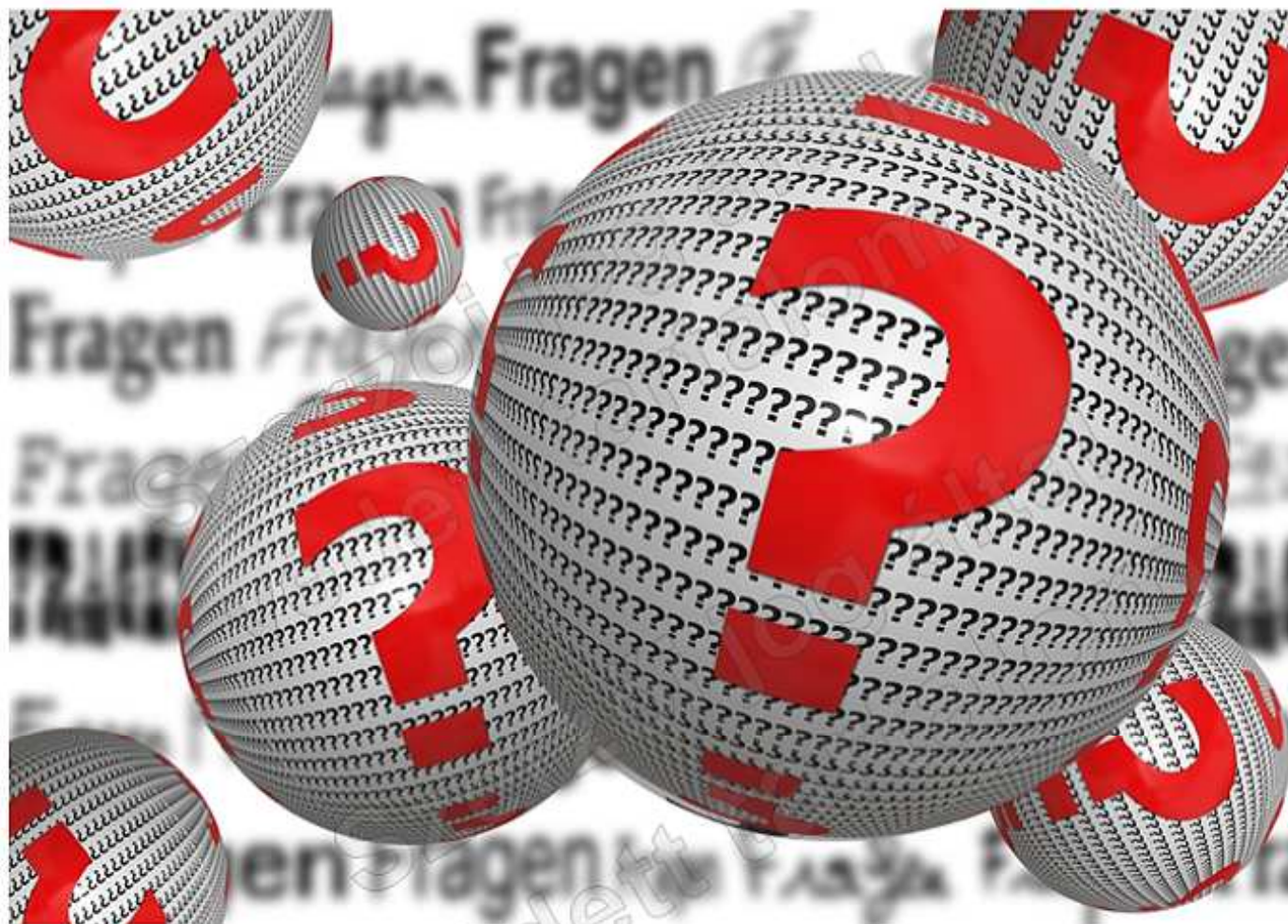
Mit csinálók amikor egy terven, kivitelezési szerződésben meghatározok egy építési terméket, szerkezetet?

**Mit csinállok amikor egy terven,
kivitelezési szerződésben
meghatározok egy építési terméket,
szerkezetet?**

**Meghatározom az építési
termék, szerkezet
tűzállósági teljesítményét
is, annak ellenére, hogy azt
vizsgáltam e vagy sem!**

Miért tartozom felelősséggel jogilag?

védett

Mi az érdeke az egyes szereplőknek?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Kié a profit és kié a felelősség?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Hozzáértés – jogosultság kontra laikus megrendelő?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Az építési folyamat szereplői mind felelősséggel tartoznak a tűzvédelemért!

Tervezés

Építész tervező +
Szakági tervezők

Megvalósítás

Kivitelező +
Felelős műszaki vezető

Ellenőrzés

Kivitelező +
Felelős műszaki vezető

Építető +
Műszaki ellenőr

Hatóság

Tévhitek és a valóság

- ~~• A tűzvédelmi tervező, szakértő felelős~~
- ~~• Az OTSZ csak a tűzvédelmisnek szól~~
- ~~• A Tűzvédelmi Műszaki Irányelvek ugyancsak a tűzvédelmisnek szólnak~~
- ~~• Ha nem kell terv vagy nincs szakhatósági, engedélyezési eljárás nem kell foglalkozni vele~~
- ~~• Ha a megrendelő kéri, ha az építető hozza az anyagot övé a felelősség~~
- ~~• Ha van terv a tervező felel, a kivitelező, műszaki ellenőr, felelős műszaki vezető nem~~
- ~~• Az építéshatóságnak nem kell ellenőrizni~~
- Mindenki felelős!
- Mindenkinek ismernie kell az OTSZ-T!
- Mindenkinek ismernie kell a TvMI-eket!
- A munkára szerződöttnek meg kell tagadnia a jogszabályba ütköző építetői utasítást!
- Mindenkinek ellenőriznie kell a megfelelést!

Kockázatos kockázat alapú tervezés?

1. lépés – Kockázati osztály besorolás

Tűzvédelmi szempontból nem lehet építési terméket, szerkezetet betervezni, beépíteni, ha nem ismerem az épület, épületrész mértékadó kockázati osztályát! (NAK, AK, KK, MK)

Ki határozhatja meg?

Kell terv és kötelező tűzvédelmi szakági tervezés

- Tűzvédelmi tervező, szakértő

Kell terv de nem kötelező tűzvédelmi szakági tervezés

- Építész tervező felelőssége, hogy ő vagy szakági tervezőt bevonva határozza e meg

Nem kell terv – kivitelezési szerződésben van a műszaki tartalom

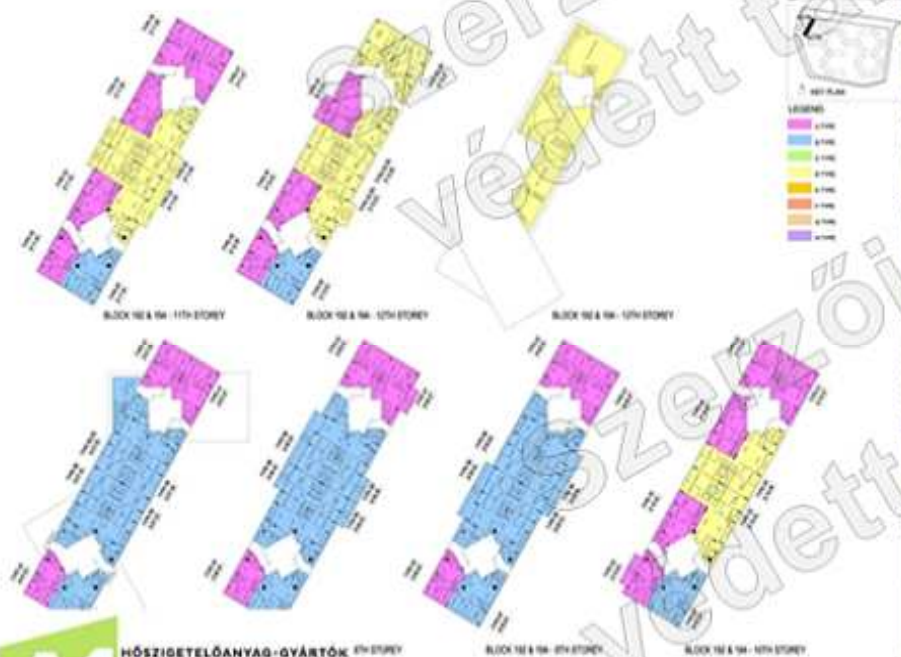
- A kivitelező felelőssége, hogy meglegyen határozva

Karbantartás – Üzemeltetői, tulajdonosi felelősség, hogy ismert legyen!

Hatósági ellenőrzésnél elsődleges szempont, hogy ismert legyen a létesítmény kockázati osztály besorolása az építési termékek, szerkezetek, igazolásainak a megfelelőségének a vizsgálatánál!

A követelményértékek kiolvasásához meghatározandó:

- Kockázati egységek
- Kockázati egységek **rendeltetése**
- **Alaprendeltetés**
- Kockázati egységek kockázati osztálya
- Az **építmény, az önálló épületrész** mértékadó kockázati osztálya

A kockázati osztályt befolyásolja:

- kockázati egység legfelső **építményszintjének** szintmagassága
- kockázati egység legalsó **építményszintjének** szintmagassága
- kockázati egység legnagyobb befogadóképességű helyiségének befogadó-képessége
- rendeltetészerűen használó személyek jellemző menekülési képessége
- épület, az **önálló épületrész** befogadóképessége

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

2. lépés az alkalmazott építményszerkezeteknél figyelembe vett kockázati osztály megegyezik e az építmény mértékadó kockázati osztályával?

Miért térhet el, s lehet szigorúbb?

- **Jogsabályi előírás okán** (pl. nincs meg a tűztávolság, vagy utólagos tetőtér beépítésnél a tűzoltó felvonulási terület és MK-ból kell megépíteni,)
- **Megrendelői igény** (későbbi bővítés vagy funkcióváltás biztosítása miatt)
- **Tervezői döntés** (pl. meglévő épületnél mérlegelte a létesítmény tűzvédelmi helyzetét, hiányosságait, vagy kereskedelmi fogalomból ez a termék felel meg, vagy valamely választott műszaki megoldás, koncepció, funkció, nyílászáró fogadó szerkezet stb. indokolja)

Figyelem!

Az építmény mértékadó kockázati osztálya nem mindig egyezik meg a tervezett építményszerkezet meghatározásánál használt kockázati osztály besorolással!
A szigorúbb a mérvadó!

Elektronikus építésügyi rendszer

**LECHNER
TUDÁSKÖZPONT**

Építésügyi hatósági engedélyezési eljárást
Támogató elektronikus Dokumentációs
Rendszer 2013. január 01.-től

Elektronikus Építési Napló
2013. október 01.-től

e-tanúsítás: hiteles energetikai tanúsítványok
országos, elektronikus nyilvántartása
2013. január 01.-től

KIEMELT ALKALMAZÁSOK
OKOS VÁROS
OÉNY
ctdr
építési e-napló
E-KÖZMŰ
KATALÓGUS
TÉR
FILMTÁR

Lestyán Mária maria.lestyan@rockwool.com +36-30/4741702

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Elektronikus építésügyi rendszer

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

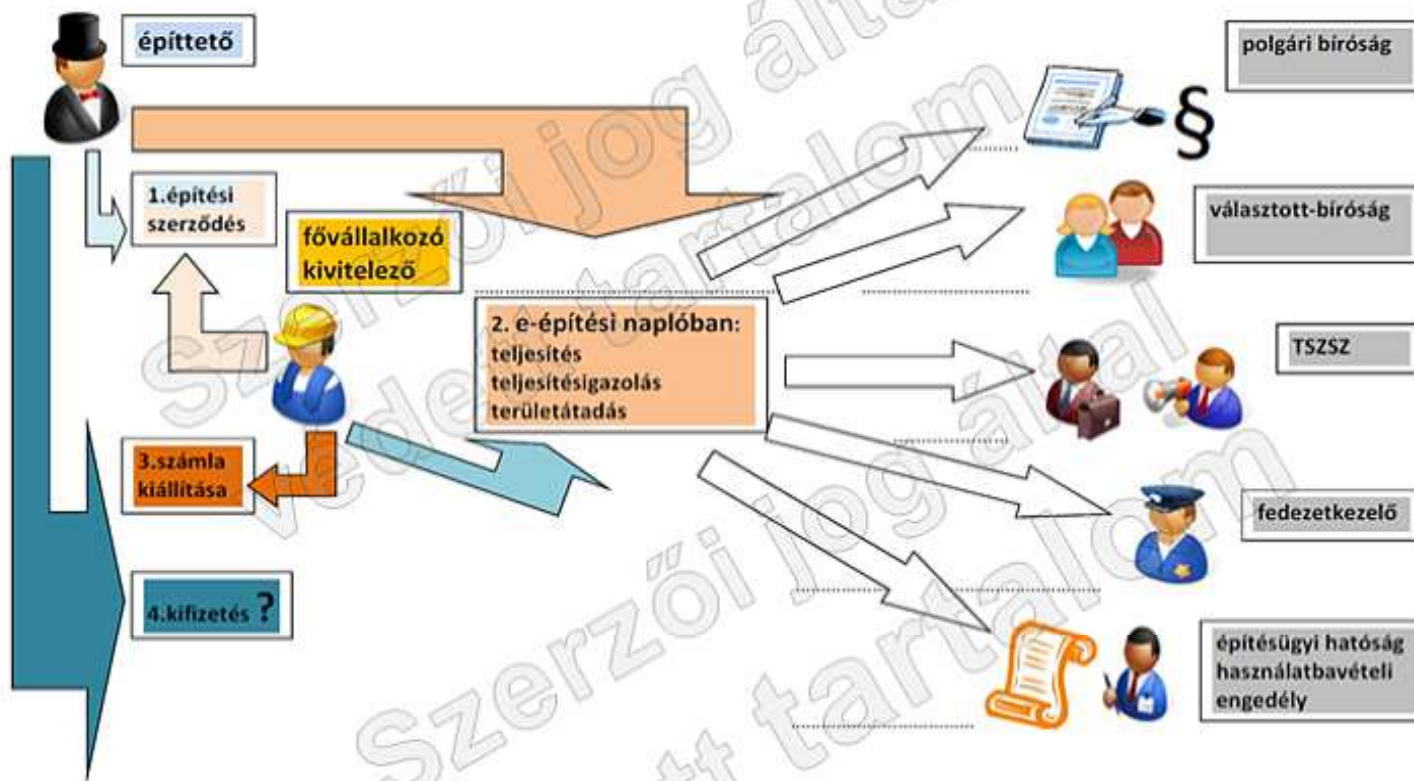
BELÉPÉS UTÁN EZEK AZ ALKALMAZÁSOK ÉRHEŐEK EL

ÉTDR	E-KEZELŐ FELÜLET (HRSZ)	E-TANÚSÍTÁS	E-BÍRSÁG
E-SZANKCIÓ	E-STATISZTIKA	VÉDETT INGATLANOK	E-ÉPÍTÉSI NAPLÓ
ÉMO	JEGYZŐKÖNYV	ÉPÍTMÉNY ADATOK	ADATBANKI FELTÖLTÉS

Dokumentáltság felelőssége!

E-napló Elektronikus építési napló

Teljesítésigazoló Szakértői Szerv

Tervezői felelősség

Építész tervező

-Tervezői szerződés – tervezési program feltételeinek való megfelelés

az elvárt követelményeknek való megfelelés igazolásának módját, az alkalmazandó szabványok vagy azokkal egyenértékű számítási-méretezési eljárások és hivatkozások, jogszabályok, előírások, szabályzatok körét, a közmű és energia ellátási igényeket, módokat, a szükséges szakági tervezők, szakértők körét, a tervezendő építmény használatának, üzemeltetésének, karbantartásának feltételeit

-Szükséges engedélyek megszerzése

-Szakági tervezői bevonásával felelősség megosztás

egyszerű bejelentési eljárás – mentesül ha szakági tervező bevonását kezdeményezte, de azt megrendelő nem teljesítette

-Szakági tervező kiválasztásának felelőssége

szakismerettel és jogosultsággal rendelkező

-Szakági tervezői koordináció felelőssége

megfelelő szintű jogszabály ismeret szükséges! Kérdés kivel szerződik a szakági tervező? Ha megrendelő hozza jobb ha vele!

-Tervezői művezetés felelőssége

csere-bere, eltakart szerkezetek, változtatások

- Ptk. szerinti felelősség

gazdaságosság, célszerű, felismerhető megrendelői igények, műszakilag kivitelezhető

Milyen szakági tervezőt kell bevonni?

Mitől függ - mikor, mire és milyen - szakági tervezőre lesz szükség?

- Tervezett épület műszaki paramétereitől
- Kivitelezési dokumentáció tartalmi követelményeitől
- Szükséges engedélyektől
- A beépítésre kerülő építési termékektől, szerkezetektől
- A szerkezetek típusától, épületben betöltött szerepétől (pl. teherhordó vagy vázkitöltő fal), szerkezeti kapcsolatoktól
- Meglévő építményszerkezetek igazolási kötelezettségétől - módjától

Mindezek ismeretére a szerződéskötés pillanatában van szükség!

Tervezői felelősség

Szakági tervezői felelősség

- Tervezői szerződésében foglalt tartalom – MIRE NEM VONATKOZIK
- Jogosultságának –Szakmai kompetenciájáig terjedő felelősség
jogosulatlan tervezés
- Kamarai szabályzatok tartalmi követelményeiben foglaltak betartása
- Ptk. szerinti felelősség
gazdaságosság, célszerű, felismerhető megrendelői igények,
műszakilag kivitelezhető

Kivitelezői felelőssége!

Kivitelezői – felelős műszaki vezetői felelősség

-Tervdokumentációk tartalmának ellenőrzése

hiány, tervhiba, jogszabályi meg nem felelés jelzése

-A terven szereplő műszaki teljesítménynek megfelelő építési termékek, szerkezetek beépítése

csak építész tervező jóváhagyásával térhet el

-A munkára szerződött kivitelező felel a beépítésre kerülő anyagok, szerkezetek minősítéseinek elektronikus építési naplóba való feltöltéséért

ha a megrendelő hozza az anyagot akkor is a kivitelező felel annak ellenőrzéséért és a szükséges minősítések feltöltéséért

-Ha valamely oknál fogva cserére, kiváltásra van szükség, ahhoz az építtető és a megrendelő együttes jóváhagyásának megszerzése

-Amennyiben nincs terv, (pl. felújítás) minden vonatkozásban ő felel a jogszabályi előírások betartásáért

-Felelősség biztosítás – Mire terjed ki?

Mire vonatkozik a biztosítás! Építés szerelési, felelősség biztosítás?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Mire vonatkozik a biztosítás! Építés szerelési biztosítás van?

Mire vonatkozik a biztosítás! Építés szerelési biztosítás van?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtt tűzvédelem! Kié a felelősség?

Műszaki ellenőri felelőssége!

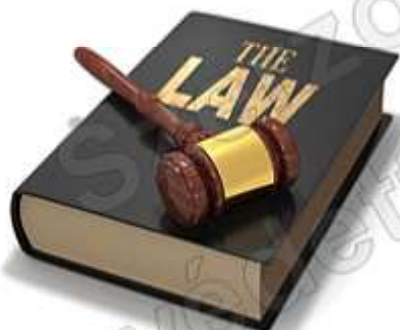
Műszaki ellenőr – **laikus építető** képviselője!

-Tervdokumentációk tartalmának ellenőrzése

hiány, tervhiba, jogszabályi meg nem felelés jelzése

-Építési műszaki ellenőr: az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének helyszínén az építető helyszíni képviselője, legfontosabb feladata az építőipari kivitelezési tevékenység teljes folyamatában elősegíteni és **ellenőrizni a vonatkozó jogszabályok, hatósági előírások, szabványok, szerződések és a kivitelezési dokumentáció betartását.**

-Eltakart szerkezetek átvétele

Kivitelezési terv - felelősségikörök!

Tervező – A tervek **műszaki tartalmáért, szakági tervezők kiválasztásáért, a szakági tervezők munkájának koordinálásáért felel. Építési termékek, szerkezetek meghatározásáért.**

Kivitelező – A tervek tartalmának **ellenőrzéséért, betartásáért, hiányosságainak jelzéséért, eltérés szükségességének indoklásáért, megrendelő, tervező általi jóváhagyásáért.**

Műszaki ellenőr – A tervek **rendelkezésre állásának és tartalmának ellenőrzéséért, feltöltéséért** az elektronikus építési naplóba, megrendelő képviselőjeként az eltérések, **módosítások koordinálásáért.**

Vállalkozási szerződés

Vállalkozási szerződés a tervezői és kivitelezői szerződés

6:240. § [A megrendelő utasítási joga]

(1) A vállalkozó a megrendelő utasítása szerint köteles eljárni. Az utasítás nem terjedhet ki a tevékenység megszervezésére, és nem teheti a teljesítést terhesebbé.

(2) Ha a **megrendelő célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad**, a **vállalkozó köteles őt erre figyelmeztetni**. Ha a megrendelő a figyelmeztetés ellenére utasítását fenntartja, a vállalkozó a szerződéstől elállhat vagy a feladatot a megrendelő utasításai szerint, a megrendelő kockázatára elláthatja. A **vállalkozó köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása jogszabály vagy hatósági határozat megsértéséhez vezetne, vagy veszélyeztetné mások személyét vagy vagyonát.**

Építéshatóság, felügyelet felelőssége!

Az építésfelügyeleti hatóság ellenőrzi

- az építményekre, építési termékek (anyagok, szerkezetek, berendezések) módszerek és eljárások műszaki követelményeire és alkalmazására vonatkozó **jogszabályokat, szabványokat, előírásokat betartották-e**
- a **felhasznált építési termékek rendelkeznek-e érvényes megfelelésigazolással**, a megfelelésigazolást az arra jogosult szervezet állította-e ki, és teljesíti-e a külön jogszabály előírásait,
- a kivitelezési dokumentáció tervezője, tervellenőre, az építési műszaki ellenőr, a felelős műszaki vezető, a beruházás-lebonyolító és a szakmunkát végző rendelkezik-e a kivitelezési tevékenység jellegének megfelelő **képesítéssel, jogosultsággal**,
- az **építési napló** a jogszabályban meghatározottak szerint rendelkezésre áll-e, azt a jogszabályoknak megfelelő módon és tartalommal vezetik-e,
- engedélyek** megléte
- az **építési szerződésre és a tervezési szerződésre** vonatkozó előírások teljesültek-e,

Üzemeltetői felelősség! Mire használom?

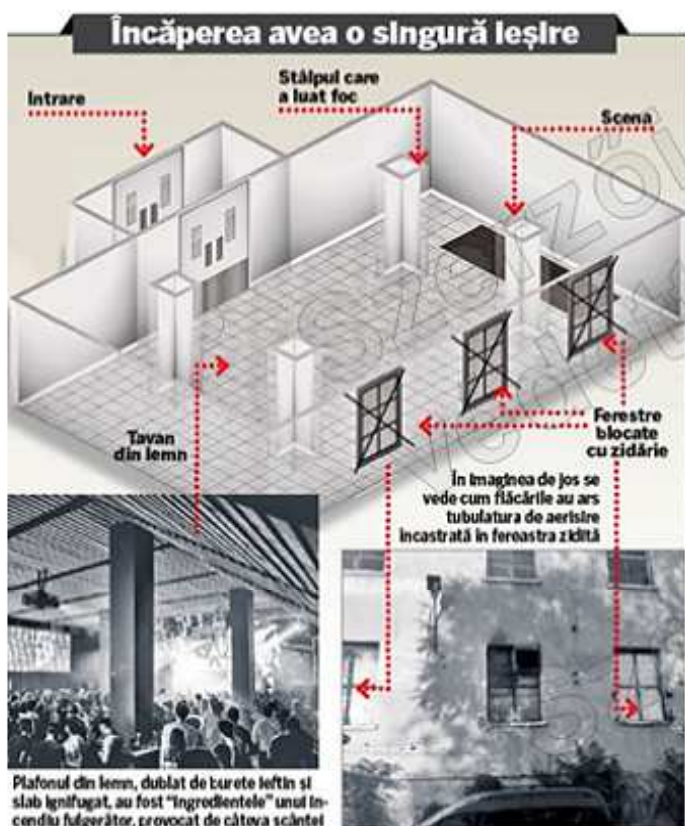
**Budapest Sportcsarnok
1999. december 15.
Karácsonyi Vásár**

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Üzemeltetői felelősség!

Mire használom, milyen anyagokat használlok, hány embert engedek be?

Bukarest
60 halott

Üzemeltetői felelősség!

Tervezés - Karbantartás - felülvizsgálat

IKEA áruház
Netanya
Leállt tűzoltó berendezés

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Milyen szerkezet?

Tetőfödém?

Magastető?

Lapostető?

Tetőablak?

Homlokzat?

Külső térelhatároló fall

Átszellőztetett?

Mennyezet?

És ha nem lehet konkrétan besorolni?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtt tűzvédelem! Kié a felelősség?

Lestyán Mária maria.lestyan@rockwool.com +36-30/4741702

És ha nem lehet konkrétan besorolni?

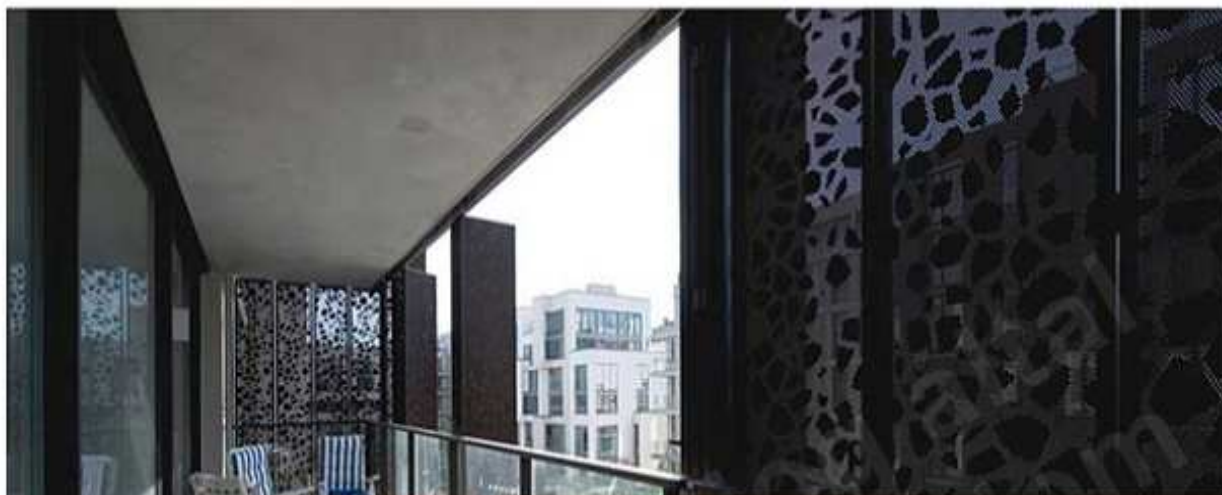

Ha nincs konkrét követelmény?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtt tűzvédelem! Kié a felelősség?

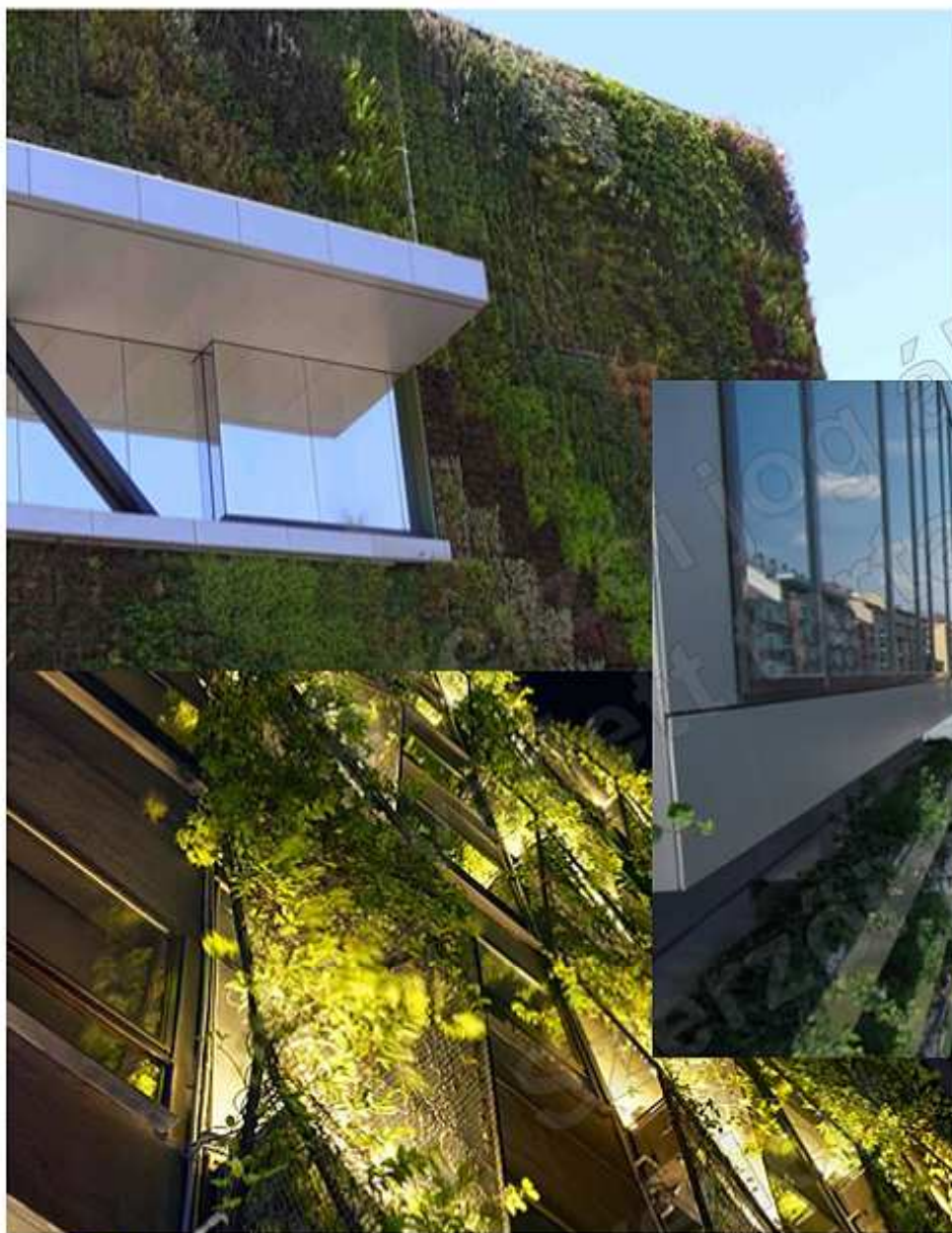
**Ha nincs
konkrét
követelmény?**

TSZSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtt tűzvédelem! Kié a felelősség?

Lestyán Mária maria.lestyan@rockwool.com +36-30/4741702

Ha nincs konkrét követelmény?

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Lestyán Mária maria.lestyan@rockwool.com +36-30/4741702

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

174. tűztávolság:

a külön tűszakaszba tartozó szomszédos építmények, szomszédos szabadtéri tárolási egységek, szomszédos építmény és szabadtéri tárolási egység között megengedett legkisebb, vízszintesen mért távolság

I. táblázat, a Tűztávolság alcimhez

	A	B	C	D	D
1	A épület mértékadó kockázati osztálya	A és B épületek közötti tűztávolság (m), ha B épület mértékadó kockázati osztálya			
2		NAK	AK	KK	MK
3	NAK	3	5	6	7
4	AK	5	6	7	8
5	KK	6	7	8	9
6	MK	7	8	9	10

(4) Az **építési termék, építményszerkezet tűzvédelmi jellemzőit a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény alapján kell igazolni.** A kivitelezési dokumentáció tűzvédelmi munkarésze nem helyettesíti az építési termék, építményszerkezet tűzvédelmi jellemzőit igazoló dokumentumokat.

(5) **Rendszerengedéllyel rendelkező építési módszerek, a könnyűszerkezetes technológiával készülő épületek csak akkreditált intézet által bevizsgált technológiával és szerkezeti elemekkel, rétegrenddel, kialakítással létesíthetők.**

A tetőtereknél előszeretettel használt OSB lapos megoldások akkor használhatóak, amennyiben az adott alkalmazási területhez rendelkezik minősítéssel!

A homlokzati tűzterjedés határértékre vizsgált ETICS rendszerek csak nem éghető felületen érvényesek!

TZSVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Ahogy
HŐSZIGETELŐANYAG-PIACI
EGYESÜLETE

Lestyán Mária maria.lestyan@rockwool.com +36-30/4741702

Teherhordó szerkezeteket tűzállósági teljesítményre a napelemek terhével együtt kell megtervezni, méretezni, meglévő épület esetén annak megfelelőségét ellenőrizni!!!

139. **tetőfödém tartószerkezetei:** a tetőfödém mindazon szerkezeti részei, amelyek tönkremenetele általános vagy nagy területre kiterjedő épületomlást vagy a tetőfödém jelentős szakaszának beomlását idézik elő, valamint a nagytömegű - általában nem könnyűszerkezetes - teherhordó térlefedő szerkezetek, melyek omlása egyéb szerkezeti károkat, az alattuk lévő födémek átszakítását okozhatja; az állandó terhelésbe valamennyi tetőréteget, valamint a **ráfüggesztett és rátett dolgok terhét is bele kell számolni,**

140. **tetőfödém térelhatároló szerkezete:** a tetőfödém tartószerkezeteire támaszkodó könnyűszerkezetes, réteges felépítésű, legfeljebb 60 kg/m² felülettömegű szerkezetek (önhordó) rétegei; az állandó terhelésbe valamennyi tetőréteget, valamint a **ráfüggesztett és rátett dolgok terhét is bele kell számolni,**

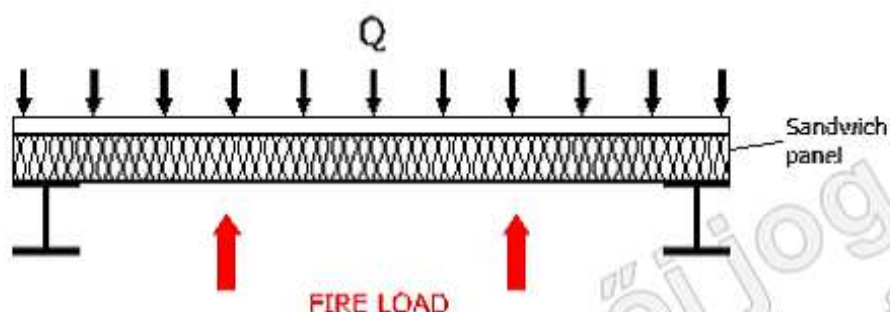
Napkollektorok, napelemek többletterhe????

PÉLDA – MSZ EN 14509 - SZENDVICSPANELEK

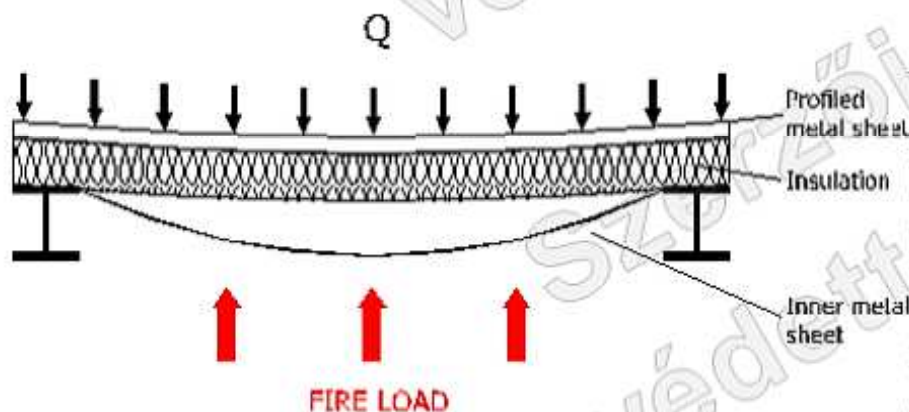
PHASE 1

A panelek **tűzállósági határértéke** függ:

- A hőszigetelés anyagától
- A panelvastagságtól
- A fegyverzetlemezek vastagságától
- Hóteher mértékétől (tetőpanelek) – EC: különleges teherkombináció – tagországonként változó!
- A rögzítési módtól és az elemkapcsolatok kialakításától (itt a legtöbb bizonytalanság)
- A szomszédos panelek csatlakozásától (gyakran csak a szomszédos fegyverzetlemezek mechanikai kapcsolatával vagy hőhatásra habosodó szalag beépítésével válik megfelelővé!)
- A megtámasztás távolságától és nem utolsósorban tűzállóságától (lehet a panelénál kisebb)

PHASE 2

Teljesítmény-jellemzők a kivitelezési tervekben

© Dr. Takács Lajos Gábor

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefejejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

A szabványokról...

- Anyagok
- Anyagjellemzők
- Termékek
- Termékjellemzők

MSZ EN 1015-11:200
Keverővíz betonhoz

- Alapelvek, fogalmak
- Vizsgáló eljárások
- Értékelési módszerek

MSZ ISO 4109:1993
Friss beton
konzisztenciájának
meghatározása
roskadásvizsgálattal

**Nem biztos, hogy
kitérnek a tűzvédelemre!**

- Tervezés
- Kivitelezés

DIN 4099-1:2003
Betonacél hegesztése
1.rész: Kivitelezés

www.langlovagok.hu

A légrések beszellőzési pontjai az ereszhez minél közelebb (a nyílásos homlokzati falsíktól minél távolabb) legyenek

Az eresz burkolata a tetőteri belső burkolattal megegyező tűzvédelmi jellemzőjű szerkezet

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejített tűzvédelem! Kié a felelősség?

**A tervezés –
tervezés
felelősséggel**

**nem követelmény
kiolvasás és
jogszabály
értelmezés**

TSV SZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefejejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Rendszerszemlélet!!!

Előírások hierarchiája amit követni szükséges
Mindig a leghigorúbbat kell betartani!

Követelmények

EU-s rendelet
Ptk.

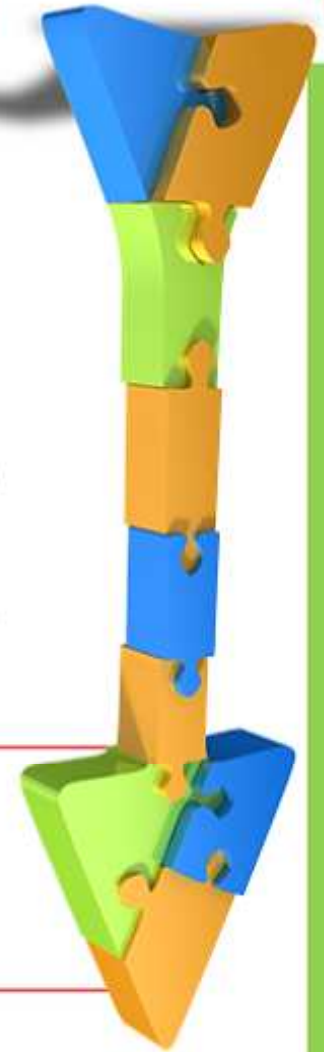
Törvények (pl. Tűzvédelmi-, Építési törvény)
Kormány rendeletek (pl. 275/2013 Korm. r.)
Miniszteri rendeletek (pl. BM rendelet - OTSZ)
Önkormányzati rendeletek, HÉSZ
Szabványok
Irányelvek

Igazolás

Tervezési program
Vizsgálati jegyzőkönyv, minősítés,
igazolás, méretezés, stb.

Teljesítmény nyilatkozat

Gyártói ajánlás, prospektus

TSZVSZ Tűzesetek tapasztalatai szakmai nap
Lefelejtett tűzvédelem! Kié a felelősség?

Építési termékek, szerkezetek választásnál vegyük figyelembe a tűzvédelmi teljesítményt!!

- Tűzvédelmi szempontból minél éghetőbb egy építési termék, szerkezet, betervezésének, beépítésének lehetőségei annál korlátozottabbak lehetnek.
- Az esetek többségében a termékek ára és tűzvédelmi teljesítménye fordítottan arányos!
- A gyártók nem tartoznak felelősséggel arra vonatkozóan, hogy ellenőrizzék az adott helyre a jogszabályi előírások szerint beépíthető e a termék! Nincs jogosultságuk és szakértelmük sem sok esetben!
- A gyártói minősítések azokat az adatokat tartalmazzák, amit a gyártó a vizsgálat során megrendelt és nem azokat, amire a tervezőnek minden esetben szüksége lenne!
- A gyártói minősítések első lapjában ne bízunk, a betervezés, beépítés feltételeit is ismerjük meg!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Lestyán Mária

A1 Hőszigetelőanyag-gyártók Egyesületének Elnöke

+ 36 30 474 1702

maria.lestyan@rockwool.com

A1 Hőszigetelőanyag-gyártók Egyesülete

1149 Budapest, Pillangó park 9. fsz 7. ■ tel: +36-23-889-755 ■ www.ahogy.hu ■ info@ahogy.hu